

PENZIJNÍ FONDY UŽ DOKAMUFLOVALY

- CZ24 News | 29. listopadu 2019

ČESKO: Jak zajímavé sledovat média u nás a v zahraničí. Obvykle to funguje tak, že pokud se nejedná o nějakou vyloženě klíčovou zprávu, většinu témat přebíráme s jednodenním zpožděním.

Některá témata se k nám vůbec nedostanou. A jiná jsou naopak tématem jen u nás. A právě takovým tématem byl nedávný sjezd jedné z nejmenších parlamentních stran u nás. Té, která si dala za cíl rychle přijmout euro. A ejhle, v tu ránu se jí podařilo vyrobit staronové téma.

Najednou snad všechna média referovala o tom, že je třeba diskutovat o přechodu na novou měnu.

To je velký mediální úspěch, o tom žádná. Z netématu se podařilo udělat velké téma. Z letošního průzkumu plyne, že 75 % lidí si euro nepřeje. Přechod na euro si přeje jen 20 % lidí. Neboli této hlučné menšině se podařilo své téma opět vrátit do diskuse, ačkoli v demokratické společnosti bez přívlastků by takové téma bylo vzhledem k nízké podpoře tak okrajové, že by se o něm mluvilo... také jen okrajově.

Takže zatímco u nás se už po milionté diskutovalo, zda přijmout většinou společnosti nechtěné euro, ve světě bouřila jiná témata. Témata, o kterých u nás slyšel jen málokdo, a přitom s přijetím eura souvisí jako máloco.

Zkrátka většina Čechů sice má na euro nějaký názor, přitom ale vůbec nemají informace, na kterých by si takový názor mohli udělat – většina Čechů totiž z médií zřejmě vůbec nezachytila, jak v eurozóně roste kritika eura a Evropské centrální banky (ECB).

Kritika roste především ze strany německé centrální banky a obecně německých ekonomů. Došlo to dokonce tak daleko, že nová zástupkyně Německa ve vedení ECB poprosila německé ekonomy, aby už nekritizovali ECB a její politiku, protože to prý euru „vázně ubližuje“. Jako asi takhle: Je to kapku absurdní, pokud se vedení ECB snaží umlčet kritiku, protože se bojí, že měna je tak vnitřně křehká, že kritiku neunes...

Kritika přitom směřuje k záporným eurovým úrokovým sazbám. Jedno německé médium přirovnává bývalého šéfa ECB, který s nimi přišel, k hraběti Drákulovi, který vysává úspory. Ekonomové správně poukazují na to, že ECB sice snížila své sazby na rekordně nízké hodnoty, ale ekonomika přesto spadla na dosah recese, které se Německo (nejspíš) o desetinku procentního bodu vyhýbá. A co když Německo upadne do recese skutečně? Půjdou snad úrokové sazby k mínus deseti procentům? Ukládal by pak ještě někdo peníze do bank?

Takže tedy politika ECB nefunguje. Někteří ekonomové tvrdí, že řešením je to, co bylo léta považováno za teoretický konstrukt, neboli co já označuju za fantasmagorii. Tedy helikoptérové peníze. Kdysi totiž nositel Nobelovy ceny za ekonomii Milton Friedman napsal, že až jednou nebude politika centrálních bank fungovat, začnou shazovat peníze z helikoptéry mezi lidi. To, co donedávna byla šílenost, je už v ECB teoreticky zpracováváno. Ostatně záporné úrokové sazby byly donedávna oxymóronem taky.

To ale není všechno. Většina těch, kteří u nás mají tak jasno o euru, také jaksi přehlédli, že podle německé centrální banky se s eurem zvyšují rizika pro německý finanční systém. Důvodem jsou opět záporné úrokové sazby ECB. Kvůli nim klesají bankám zisky a jsou zranitelnější. Záporné sazby totiž nutí banky, aby hledali kladné výnosy. Ty jsou ovšem aktuálně

spojené jen s velmi rizikovými investicemi. Banky jsou proto – aby neměly ztrátu – uměle donucené podstoupit vysoké riziko. Na totéž ukazuje prstem i ratingová agentura Moody's – tvrdí, že do 12 až 18 měsíců dojde k oslabení německého bankovního sektoru.

Další obětí eura jsou penzijní fondy. Ty mají se zápornými úrokovými sazbami hodně těžký život. Se zápornými výnosy, jak se dnes pěkně říká (natvrdo přeloženo: se ztrátami) totiž jejich zakladatelé nepočítali. Záporné výnosy jaksi nejsou slučitelné s logikou investování.

Tyhle záporné výnosy jsou umožněné jen pitoreskní politikou ECB. Zahraniční média na rozdíl od českých proto intenzivně rozebírají zprávu, že nizozemské penzijní fondy budou nejspíš snižovat vyplácené důchody, a to přesto, že jsou považovány za jedny z nejlepších na světě. Nizozemské úřady proto zvažují změnu regulace fondů: Tedy vymění bezpečnost fondů za velmi riskantní a aspoň nějaké výnosy. Navíc úřady zvýší odchodový věk do důchodu, aby byl první pilíř důchodového systému s těmito ztrátami fondů ufinancovatelný. (A to čeští milovníci eura řekli, že euro vedlo ke zvýšení věku pro odchod do důchodu a ke snížení důchodů?)

Pro penzijní fondy je klíčová důvěra v systém. Ta je tímto narušena. Mnozí lidé chápou záporné úrokové sazby jako signál, že nemají na důchod šetřit, protože kdo šetří, má se zápornými eurovými úrokovými sazbami ztrátu. Raději všechny peníze hned utratí a nejlépe se ještě zadluží. Což jest důchodové zabezpečení jak noha.

No a pak tu máme vládní dluh eurozóny. A ten je macatý. U nás se média tváří, že je dluhová krize vyřešená. Což není pravda. O tom svědčí to, že euroval (ESM), tedy záchranný fond eurozóny, bude znovu reformován. Italská média a politici ovšem bijí na poplach, že reforma může zhoršit postavení italských státních dluhopisů. ESM totiž bude snáze refinancovat státní dluhy, ale teoreticky taky dluhy škrtat. Ano, škrtání dluhů je opět na stole. Logicky kdyby nehrozilo, tak by nebylo potřeba ESM reformovat. Italský dluh je astronomický a nikdo neví, co s ním.

Proč o tom česká média mlčí? Proč a jak máme „diskutovat“ o euru, když běžný občan nemá z běžných médií dost informací? To pak není diskuse, to je monolog lobbistů. A kdybychom tyhle informace dostatečně rozebrané v médiích měli, vsadím se, že euro má ještě nižší podporu než oněch 20 %.

Problémy eurozóny nejsou vyřešené. Jsou jen překryté biliony eur a zápornými úrokovými sazbami. A přes to všechno patří eurozóna k nejpomaleji rostoucím částem vyspělého světa. Eurozóna není klubem bohatých, ale klubem předlužených, kteří to za každou cenu zkoušejí kamuflovat. Penzijní fondy v eurozóně ale už dokamuflovaly.

Tak o čem že tu ještě pořád diskutujeme...?